

Az osztályozóvizsga anyaga történelem tantárgyból a 12. évfolyamon

Tevékenységsformák

Ismeretszerzési és feldolgozási képességek

Írott források értelmezése, feldolgozása.

Különböző típusú források összevetése.

A média forrásértékének és manipulációs jellegének felismerése, elemzése.

Nemzetközi szerződések, békekötések, szövetségi megállapodások, nemzetközi szervezetek alapokmányainak elemzése.

Tájékozódás a szakirodalomban.

A források, a tankönyvi szöveg és a szakirodalom összevetése, az eltérések feltárása.

Kifejezőképességek

A legújabb kori nagy történelmi személyiségek meghatározó szerepének értékelése.

Történelmi esemény, intézmény, szervezet megismerése források alapján.

Szemléletes diagramok és grafikonok készítése gazdasági, társadalmi, demográfiai folyamatokról.

Írásbeli feladatlapok kitöltése.

Valamilyen történelmi kérdés átfogó, esszéjellegű szabatos kifejtése.

A történelmi fogalmak szakszerű magyarázata és használata.

Hosszabb adatsorok, grafikonok, ábrák alapján történelmi változások felismerése és bemutatása.

A források értékelésével saját vélemény kialakítása az adott eseményről, intézményről, szervezetről.

Tájékozódás időben

A világ-, az európai és a magyar történelem főbb eseményeinek szinkronban látása.

Tájékozódás térben

A különböző fejlődési régiók megkülönböztetése, összehasonlítása.

Témakörök

Tartalmak

Az első világháborútól a nagy gazdasági válságig (1914–1929)

Az első világháború kirobbanása, jellege, története.
A Párizs környéki békék.
Az orosz forradalmak. A bolsevik pártállam kiépítése.
Az olasz fasizmus.
A parlamentáris rendszerek.
A gazdaság és a társadalom új jelenségei, a fejlett világban. A női emancipáció.

Évszámok:

1914–18., 1917., 1919., 1922., 1925.

Személyek:

Sztálin, Trockij, Wilson, Clemenceau, Stresemann, Mussolini

Topográfia:

Szarajevó, Marne, Somme, Pétervár, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Csehszlovákia, Lengyelország, balti államok

Fogalmak:

villámháború – állóháború, központi hatalmak, szovjet, fasizmus, korporatív állam, egypártrendszer, kollektivizálás, GULAG, kisantant, kisebbségvédelem

Az első világháború és következményei Magyarországon. A Trianon utáni ország élete (1914–1931)

Magyarország részvétele a világháborúban.
A forradalmak és az ellenforradalom.
A trianoni béke. Hatása a gazdaságra, társadalomra, az etnikai viszonyokra.
A határon túli magyarság sorsa.
A Horthy-rendszer konszolidációja.
A művelődési viszonyok.

Évszámok:

1914. július 2., 1918. október 31., 1918. november 3., 1919. március 21., augusztus 1., 1920. június 4., 1921–31.

Személyek:

Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Peyer Károly

Topográfia:

Doberdó, trianoni Magyarország, Piave

Fogalmak:

proletárdiktatúra, vörös- és fehérterror, numerus clausus, antiszemitizmus, irredentizmus, revízió, társadalombiztosítás, konszolidáció

A nagy gazdasági válságtól a második világháború végéig (1929–1945)

Az 1929–33-as világgazdasági válság.
Válságkezelés a nyugati demokráciákban.
A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa.
A sztálini diktatúra a 30-as években.
A második világháború története.
A szövetségesek győzelme, a háború jellege.

Évszámok:

1929., 1933., 1936., 1938., 1939. szeptember 1., 1941. június 22., 1944. június 6.,
1945. május 9., augusztus 6., szeptember 2.

Személyek:

Roosevelt, Hitler, Churchill, Rommel, Montgomery, Zsukov, Eisenhower, De Gaulle

Topográfia:

Brit Nemzetközösség, Leningrád, Pearl Harbor, Midway, Sztálingrád, Auschwitz, Hirosima, El-Alamein, Kurszk, Normandia

Fogalmak:

tőzsde, túltermelési válság, tervgazdálkodás, totális diktatúra, nemzetiszocializmus, Führer-elv, koncentrációs tábor, népirtás, holocaust, partizán, totális háború, antifasiszta koalíció

Magyarország a gazdasági válságtól a második világháborús összeomlásig (1931–1945)

Gazdasági válság és jobbrtolódás a belpolitikában.
A revíziós külpolitika eredményei.
Magyarország háborús részvétele.
A német megszállás, a holocaust Magyarországon, a nyilas hatalomátvétel.
Magyarország szovjet felszabadítása és megszállása.

Évszámok:

1938. november 2., 1939. március 15., 1940. augusztus 30., 1941. június 26., 1943. január, 1944. március 19., 1944. október 15., 1944. december 21., 1945. április

Személyek:

Bajcsy-Zsilinszky Endre, Gömbös Gyula, Teleki Pál, Szálasi Ferenc, Bárdossy László, Kállay Miklós

Topográfia:

Felvidék, Újvidék, Kárpátalja, Voronyezs, Don-kanyar

Fogalmak:

nyilasmozgalom, zsidótörvények, hadigazdaság, gettó, deportálás, munkaszolgálat, hadifogság

**A jelenkor
(1945–napjainkig)**

Hidegháborús szembenállás a II. világháború után.
A fejlett piacgazdaság, a demokratikus berendezkedés országai.
Az európai integráció története.
A „harmadik világ”.
A szocialista rendszerek kialakulása, fejlődése és kudarca.
A közel-keleti konfliktusok.
A távol-keleti régió.
Az emberiség az ezredfordulón: a globális világ és problémái.

Évszámok:

1947., 1948., 1949., 1956., 1957., 1961., 1968., 1975., 1991.

Személyek:

Nehru, Gandhi, Mao Ce-tung, Truman, Adenauer, Hruscsov, Kennedy, Brandt, Walesa, Reagan, Gorbacsov

Fogalmak:

vasfüggöny, hidegháború, fegyverkezési verseny, szociális piacgazdaság, európai integráció, harmadik világ, globális világ, enyhülési politika

Topográfia:

NSZK, NDK, Kuba, Korea

**Magyarország a
második világháború
után
(1945 –napjainkig)**

A háborús károk felszámolása. A demokratikus közélet kiépítésének kísérlete.
A párizsi békeszerződés. A határon túli magyarság sorsa.
A kommunista diktatúra kiépítése.
A forradalomhoz vezető út.
Az 1956-os forradalom és szabadságharc.
A Kádár-rendszer kiépülése: megtorlás és diktatúra.
Az életmód átalakulása. Demográfiai változások.
A rendszerváltozás.

Évszámok:

1947. február 10., 1948., 1949., 1953., 1956. október 23., november 4., 1968., 1989. október 23., 1990., 1991.

Személyek:

Mindszenty József, Nagy Ferenc, Rákosi Mátyás, Kádár János, Nagy Imre, Antall József, Göncz Árpád

Fogalmak:

háborús bűnös, népbíróság, jóvátétel, kitelepítés, lakosságcsere, beszolgáltatás, pártállam, földosztás, internálás, munkástanács, ellenzéki mozgalmak, reformszocializmus